

[Lysholt Hausen.]

undlade at støtte erhvervslivet med lån til en lav rente, for det er jo det, der er tale om her. Jeg siger tak for oplysningen og er glad for, at jeg i sidste uge forlangte den sag, vi skal behandle i morgen, udsat, så jeg ved, hvor jeg har venstre i denne sag. For der må vel være lige ret for loven, hvad enten det er landbrugserhverv eller industrierhverv, det drejer sig om, det vil jeg gerne have lov at sige.

Må jeg så endelig have lov at sige til hr. Jens Peter Jensen, at når flertallet ikke på det sene tidspunkt ønskede at få en forhandling med Finansieringsinstituttet, var det af hensyn til, at vi ønskede lovforslaget gennemført, og det er ikke noget nyt eller ukendt, at et flertal herinde bestemmer noget sådant. Jeg var i 1971 forslagsstiller på mit partis vegne til et forslag om ændring af lov om investeringsfradrag i egnsudviklingsområder, og lovforslaget, som socialdemokratiet altså som mindretal havde fremsat, var færdigbehandlet og betænkning afgivet, men et flertal rummende bl. a. hr. Jens Peter Jensens parti nægtede at lade det føre ned i salen. Det er en ret, man har herinde, og jeg tror, hr. Knud Thomsen som daværende handelsminister vil kunne huske det, det er en ret, man har herinde, det må vi bøje os for. Sagen er, at vi skal have dette forslag gennemført, og jeg vil gerne have lov at sige, at jeg kan ikke finde nogen bedre argumentation mod hr. Jens Peter Jensen end den, fru Dagmar Andreasen fremførte heroppe med hensyn til lovforslagets saglige indhold. Jeg deler helt den opfattelse og må afvise hr. Jens Peter Jensens bemærkninger som i hvert fald ikke særlig saglige.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget i betænkningen *forkastedes* med 96 stemmer mod 26; 25 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget i tilføjelsen til betænkningen om indsættelse af en ny paragraf *vedtoges* enstemmigt med 99 stemmer; 54 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldspromillen) [af Juul-Madsen m. fl.].

(Første behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 1628, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1213).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Første behandling af lovforslaget (nr. 104) findes i tidenden sp. 1628, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1215).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen [af A. Chr. Andersen m. fl.].

(Første behandling af lovforslaget (nr. 105) findes i tidenden sp. 1628, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1215).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, henholdsvis tekst, og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ove Hansen: De tre lovforslag, som nu er til anden behandling, er fremsat af de konservative og af venstre. Må jeg sige om det konservative lovforslag om, at grundskyldpromillen ikke må overstige den dobbelte beskatningsprocent i kommunerne, at ved førstebehandlingen meddelte jeg, at mit parti ikke kunne medvirke til dette lovforslag, og efter at vi har behandlet lovforslaget i udvalget, er vor stilling uforandret, vi kan ikke medvirke dertil.

Jeg vil dog gøre opmærksom på, at det er ikke så mange kommuner, der vil blive berørt af lovforslaget. Vi har fra indenrigsministeren fået en oplysning, der viser, at det kun er 19 kommuner, der har en grundskyldpromille, der er dobbelt så stor som beskatningsprocenten, men vi finder det urimeligt, at man griber ind i kommunernes dispositionsret, selvbestemmelsesret, og derfor kan vi ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Venstre har også et lovforslag om grundskyldpromillens størrelse, og her går man langt hårdere til værks, idet man siger, at den ikke må overstige beskatningsprocenten. Jeg sagde også ved førstebehandlingen af dette lovforslag, at mit parti ikke kunne medvirke, og det kan vi fremdeles ikke.

Det ville være et meget stærkt indgreb i kommunernes selvstyre, hvis vi gennemførte venstres lovforslag. Det ville sige, at 170 mill. kr. skulle overføres fra ejendoms-skatterne til den personlige skat, og i en enkelt kommune ville det bevirke, at de kommunale personlige skatter ville stige med ca. 20 mill. kr. om året. Vi må tage afstand herfra.

Dernæst foreslår man også i lovforslaget, at landbrugsejendomme skal fritages for at svare kommunal grundskyld. Det vil i 1973-74 koste 250 mill. kr. og i 1974-75 375 mill. kr., som også overføres til de personlige skatter. Vi kan naturligvis heller ikke være med hertil, og jeg synes egentlig, det er urimeligt, at man fremsætter sådan et forslag fra venstre.

Da vi i fjor behandlede spørgsmålet om Danmarks medlemskab af EF, var man fra alle partiers side enig om, at de begunstigelser, som landbruget ville opnå ved et dansk medlemskab i EF, måtte medføre, at de mange støtteforanstaltninger, vi har ydet igennem en lang årrække til landbruget,

måtte bortfalde, støtteforanstaltninger, der drejer sig om henimod 1½ milliard kr. om året.

Landbruget har i en lang, lang årrække ikke betalt amtskommunal grundskyld. Det har været pålignet grundskyld, men har fået den betalt af staten. Nu da vi er kommet ind i EF og landbruget kan regne med en forbedring i deres stilling i 1973 på lidt over 2 milliarder kr., måske nærmere 2,3 milliarder kr., ville det være helt urimeligt og meningsløst, hvis de så også fremdeles skulle fritages for at svare amtskommunal grundskyld. Vi finder ligefrem, at det er urimeligt, at vi skal have et lovforslag af denne art.

Så kommer endelig lovforslaget om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen, og heri foreslår man, at den amtskommunale grundskyld, der, som alle ved, i dag højst kan være 20 promille, nu skal reduceres til højst 15 promille. Det ville også bevirke, at en hel del amtskommunale ejendomsskatter skulle overføres til de personlige skatter til amtskommunen. Heller ikke det kan vi medvirke til. Jeg ved ikke, hvor mange millioner kr. det ville dreje sig om, hvis venstres lovforslag blev en realitet, men det ville i hvert fald ikke være så få hundrede millioner kr.

Vi kan ikke medvirke til nogen af de tre lovforslag, der her er til anden behandling, og jeg vil gerne give den oplysning på mit partis vegne, at vi ved tredje behandling vil stemme for forkastelse af disse tre lovforslag.

H. C. Toft: Da mit partis ordfører vedrørende lovforslaget om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, fremsat af det konservative folkeparti, hr. Juul-Madsen, ikke kan være til stede, vil jeg gerne her give udtryk for, at det konservative folkeparti selvfølgelig anbefaler lovforslaget til vedtagelse. Men det er jo gået sådan under udvalgsarbejdet, hvad der fremgår af betænkningen, at vi ikke har fået et flertal bag vore synspunkter. Det beklager vi selvfølgelig dybt.

Indenrigsministeren gav under første behandling udtryk for, at vort forslag havde en større rummelighed end det af partiet venstre fremsatte lovforslag, men det var ikke rummeligt nok, sagde ministeren. Det var vort håb, at vi efter et samråd med in-

[H. C. Toft.]

denrigsministeren skulle have kunnet finde frem til, hvad det var, ministeren mente med, at det ikke var rummeligt nok. Ministeren har tidligere talt om et bristepunkt, altså hvis grundskyldpromillerne blev alt for høje. Da nævnte man en enkelt kommune, der havde 80 promille i grundskyld. Senere har den samme kommune sat grundskyldpromillen til 85. Det var egentlig interessant at få at vide, hvor ministeren finder at bristepunktet er for den maksimale grundskyldpromille i kommunerne, og samtidig hvad det er for en rummelighed, ministeren taler om. For hvis det virkelig forholder sig sådan, at ministeren mener, der skal være en vis begrænsning, så var der i alt fald et grundlag for at sende lovforslaget tilbage til udvalget, således at vi måske dér kunne finde frem til en løsning i fællesskab, men det vil selvfølgelig afhænge af ministerens bemærkninger ved denne lejlighed.

Det er rigtigt, at lovforslaget fremsat af det konservative folkeparti ikke i det kommende år vil berøre ret mange kommuner, men det viser jo netop, at lovforslaget har en stor rummelighed og kun lægger loft over en meget høj grundbeskatning.

Vedrørende lovforslaget fremsat af partiet venstre om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme vil jeg sige, at det konservative folkeparti for et par uger siden ved behandlingen her i salen af et lovforslag fremsat af regeringen om ændring af den amtskommunale grundskyld gav udtryk for vore principielle synspunkter vedrørende skat på landbrugsjorden.

Venstres lovforslag, som vi behandler i dag, går jo ud på en fuldstændig fritagelse for alle landejendomme for at betale grundskatter.

Som det fremgår af betænkningen, og det vil jeg gerne gentage her, er det det konservative folkepartis opfattelse, at produktionsjorden, den landbrugsjord, der dyrkes, bør fritages for grundskatter, medens den del af ejendommen, der omfatter det areal, som bygningerne ligger på, bør pålægges en

grundskat på samme måde som alle andre faste ejendomme her i landet. Men da venstres lovforslag ikke indeholder en mulighed herfor, vil vi undlade at stemme for forslaget, og vi vil henvise til de bemærkninger, jeg gjorde om det konservative folkepartis lovforslag.

Lovforslaget vedrørende en nedsættelse af grundskyldpromillen til amterne fra 20 til 15 vil vi støtte og stemme for ved tredje behandling. Jeg skal her erindre om, at i 1965 — tror jeg det var — da vi havde en stor sag til behandling vedrørende ejendomsbeskatningen her i folketinget, ønskede det konservative folkeparti at bevare en grundskyldpromille på 14, medens øvrige af de partier, der er repræsenteret her i salen i dag, satte den op til 20. Vi ønsker den altså nedsat til 15, navnlig under hensyn til at vi står over for den 15. almindelige vurdering, hvor man kan forvente meget højere vurderinger.

Samtidig vil jeg gerne beklage, at det lovforslag, som er fremsat af venstre og det konservative folkeparti vedrørende en vurdering efter kontantprissystemet, ikke er færdigbehandlet i udvalget endnu, for havde man gennemført dette, var der ikke så hårdt brug for det lovforslag, som venstre her har fremsat, og som altså kan forvente at få støtte fra det konservative folkeparti ved tredje behandling.

A. Chr. Andersen: Formålet med de af os fremsatte lovforslag er at lægge loft over den kommunale udskrivning af grundskyld samt at bevare de nuværende forhold vedrørende beskatning af produktionsjord. Endvidere ønsker vi at få resten af den fikserede ejendomsskyld fjernet samt at ajourføre amtsskattepromillen således, at den kommunale grundskyld fastholdes nogenlunde på det nuværende niveau efter 15. almindelige vurderings forhøjelser af grundværdierne.

Vi må erkende, at der ikke er flertal i udvalget for at gennemføre disse ændringer af lovgivningen på nuværende tidspunkt,

[A. Chr. Andersen.]

men vi ønsker i hvert fald gerne at præcisere vore standpunkter.

Selv om vi principielt er imod grundbeskatning, må vi erkende, at en vis beskatning af grundværdierne i kommunerne kan være rimelig til afholdelse af de udgifter, grundene og jordene pådrager kommunerne. Her kan nævnes, at visse opgaver og dermed udgifter, der hidtil har skullet bæres af grundejere, nu er overtaget af kommunerne; det gælder således vintervedligeholdelse og renholdelse af offentlige veje samt f. eks. oprensning af offentlige vandløb.

Vi mener dog, at muligheden for grundbeskatningen må stå i et vist forhold til kommunens udgifter, og vi foreslår derfor, at kommunernes grundskyldpromiller ikke må overstige kommunernes beskatningsprocenter. Vi mener netop, at de konservatives forslag om, at det dobbelte af grundskyldpromillerne skulle kunne tillades udskrevet, i hvert fald ikke er tilstrækkelig begrænsning.

Vi har fået oplyst, at ca. halvdelen af kommunerne ville blive mere eller mindre berørt af bestemmelserne i vores lovforslag, og det er også beregnet, at begrænsningerne i grundbeskatningen i kroner for 1973-74 ville andrage ca. 170 mill. kr., heraf halvdelen fra kommuner i Københavns amt og København.

Man vil indvende — og det blev også fremhævet af hr. Ove Hansen — at dette beløb så skal dækkes over indkomstskatteudskrivningen. Der er i den forbindelse grund til at gøre opmærksom på, at hvis vi ser regnskaberne for kommunerne for 1970-71, da blev der udskrevet 1.019.000 kr. i grundskatter. Efter budgetterne i 1973-74 vil der blive udskrevet 1.213.000 kr., altså ca. 200.000 kr. mere. Der er altså undervejs i disse 3 år sket en forhøjelse af grundbeskatningen på 200.000 kr. Vel vil det så blive ført tilbage for visse kommuners vedkommende med de 170.000 kr., men der skal nok stadig være en tendens til forhøjelse af grundværdierne, som der stadig væk er mulighed for, op til netop denne promise, der svarer til beskatningsprocenten.

Ved at lægge loft over grundbeskatningen kan der opstå problemer i visse sommerhuskommuner, men det er vi villige til at se på.

Vi fastholder også, at det må være rimeligt, at produktionsjorden friholdes for beskatning til amtet, som det også har været tilfældet i nogle år. Men vi er villige til at se på, som hr. H. C. Toft nævnte for lidt siden, muligheden for at beskatte grundarealerne, hvorpå landbrugets stuehuse og driftsbygninger ligger, på samme måde som andre erhverv beskattes af tilsvarende grundarealer. Men det er ikke rigtigt, som hr. Ove Hansen siger, at man, hvis man vedtager vort forslag, vil overflytte 250 mill. kr. til indkomstbeskatningen. Det er netop det modsatte, der sker, efter at man nu ophæver muligheden for at få refusion for disse amtskatter. 250 mill. kr. vil der ekstra blive lagt på landbruget for næste finansår, og efter 1974-75 bliver det ca. 375 mill. kr. årlig. Og så er der jo stadig væk forhandlinger i gang, så vidt jeg forstår, om regeringens eventuelle kompensation til landbruget for denne beskatning, men vi har ikke hørt, hvad resultatet er af dette. Vi har fornemmelsen af, at det bliver et langt mindre beløb.

Jeg skal ikke her gentage ret meget af det, jeg sagde ved behandlingen af netop det samme forslag for en tid siden, hvor jeg netop bemærkede, at man kunne dog lade de nuværende forhold gælde indtil videre, for så snart landbrugets forrentningsprocent kom op over 2½, ville det begynde at virke og med fuld styrke efter 4½ pct. Det skulle vel ikke være utroligt efter det, hr. Ove Hansen sagde for lidt siden. Når landbruget nu får yderligere indtægter på henved 2 milliarder kr. mere, kunne man dog have forventet, at det kom naturligt af sig selv eller også have accepteret det forslag, der kom fra landboorganisationerne, hvorefter man var villig til at komme ind på en beskatning, når man bare opnåede 80 pct. af en faglært arbejders fortjeneste i arbejdsfortjeneste i gennemsnit i landbrugene.

Vi foreslår også, at den sidste fjerdedel af provenuet af den fikserede ejendomsskyld nu skal bortfalde i lighed med, hvad der er sket med den tilsvarende beskatning til amterne. Grundlaget for denne beskatning er helt ude af kontakt med tiden, idet det kun er ejendomme, der er bygget før 1959, der beskattes; og på grund af den forventede store stigning i grundværdiansættelsen ved 15. almindelige vurdering foreslår vi, at denne stignings virkninger på amtsbeskat-

[A. Chr. Andersen.]

ningen imødegås ved, at de nugældende 20 promille nedsættes til 15 promille. Vores principielle syn på denne beskatning er, at den på længere sigt bør bortfalde.

Det af de konservative fremsatte lovforslag kan vi ikke medvirke til, idet vi mener, at det giver for lidt begrænsning af grundbeskatningen.

Gunner Baunsgaard: Da vores ordfører, hr. Gunnar Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg ganske kort sige om de tre lovforslag, som det også fremgår af betænkningen, at det radikale venstre ikke kan medvirke til lovforslagenes gennemførelse, hvorfor vi ved tredje behandling vil undlade at stemme.

Maigaard: Jeg synes ikke, at vi igennem den behandling, disse lovforslag har været udsat for, har fået nogen som helst argumentation for, at grundskatter er skadelige for samfundet. Der har hele tiden været argumenteret for særinteresserne, men der har ikke været anlagt et synspunkt, som var gyldigt for samfundet i dets helhed. Det er vel sådan, at vi, sådan som landet ligger nu, her i folketinget skal være vældig forsigtige med at give efter for særinteresser; det afgørende er vel mere end nogen sinde, at et helhedssynspunkt bliver fastholdt, og da må jeg sige, at der ikke er blevet fremlagt en argumentation, som kunne holde ud fra en helhedsbetragtning.

Det andet, som jeg gerne vil have frem her, er, at de betæneligheder, som man til højre i salen har med hensyn til grundskyldpromillerne og skatten til amterne, kunne man ligesom give praktisk udformning, hvis man ville acceptere tanken om, at grundskatter ikke skulle være fradragsberettigede. Så ville de falde helt af sig selv. Derfor vil jeg sige som min opfattelse, at hvis man ønsker en åbning i den i og for sig ganske fastlåsedede situation, som udvalgsbehandlingen har vist, så ligger nøglen i, at man erkender, at disse skatter ikke bør være fradragsberettigede, i alt fald hvad angår det, der vedrører boligen. Produktionsmidlerne er det anderledes med. Det er et standpunkt, en erkendelse, som vil kunne lukke situationen op.

Til sidst skal jeg udtale min bekyrning

over, at man fra venstre - konservativ side sådan uden videre accepterer et provenutab, som skal udskrives på de direkte skatter. Det skal ikke blive glemt rundt omkring på møderne i landet, at man her har skrevet en ganske stor regning ud til trækprocenterne på skattekortene.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg har i og for sig forholdsvis få bemærkninger.

Hr. Ove Hansen var inde på spørgsmålet om kommunernes dispositionsret, og det er noget af det, der har været ledemotivet i min stillingtagen til de foreliggende lovforslag. Det er også rigtigt, at når det drejer sig om landbrugsejendomme, er størrelsesordenen 250 mill. kr., og det drejer sig her om 170 mill. kr., som man skal flytte over fra denne grundbeskatning til personlig beskatning.

Må jeg sige til hr. H. C. Toft, at jeg vil endnu en gang gerne understrege, at det konservative lovforslag er mere rummeligt end venstres, alene af den grund, at det siger to gange beskatningsprocenten og 20 pct. af den samlede udskrivning. Men når hr. H. C. Toft spørger, hvornår jeg bliver så betænkelig, at jeg finder, man bør gribe ind, idet jeg sagde dette omkring det tidspunkt, da der var 80 promille i Herstedernes kommune — jeg vil godt nævne det ved rette navn — og nu har man 85 promille, så må jeg — man må jo ikke referere fra udvalget — sige det på den måde, at så vil jeg have lov til at gå i et lønkammer, såvel som den tidligere indenrigsminister nok ville have lov til at gå i lønkammer, når han skulle spekulere over, hvornår han i givet fald ville gribe ind.

Jeg kan kun notere, at hr. H. C. Toft og hr. A. Chr. Andersen gensidig har forpligtet sig til ikke at stemme for hinandens lovforslag, og det kan jeg i og for sig kun være tilfreds med.

Jeg er i og for sig også tilfreds med hr. Gunner Baunsgaards bemærkninger om, at man ikke kan medvirke til lovforslagenes gennemførelse, som de er. Det ville også undre mig meget ud fra den radikale indstilling til grundbeskatning i øvrigt.

Maigaard: Jeg skal kort sige til ministeren, at når han nu er på vej ind i sit lønkammer for at overveje en grundskyldpro-

[Maigaard.]

mille på 85, så synes jeg også, at han i lønkammeret skulle overveje rimeligere vilkår for udviklingskommunerne, sådan at han fik en samlet løsning efter sine overvejelser af grundskyldpromillerne og udviklingskommunernes problemer. Jeg tror, de hænger sammen.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Da jeg ved, at hr. Maigaard er pædagog og det, man kalder intellektuel og den slags ting, så har jeg en fornemmelse af, at hr. Maigaard også har den fornemmelse, at når jeg går i lønkammer, så spekulerer jeg også på udviklingskommunernes problemer i forbindelse med grundskyldpromillerne. Hvis ikke jeg gjorde det, havde jeg måske gjort noget andet end det, jeg gør i dag.

Hermed slutte forhandlingen.

Der foretoges første afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldpromillen) [af Juul-Madsen m. fl.].

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme [af A. Chr. Andersen m. fl.].

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen [af A. Chr. Andersen m. fl.].

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

(Lovforslaget (nr. 213) findes i tillæg A. sp. 5875, fremsættelsen i tidenden sp. 4814).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erik Andersen (Sdrj. amt): Landbrugsministeren bebudede under første behandling af moderniseringslovforslaget i sidste uge, at det foreliggende lovforslag om støtte til yngre landmænd var det sidste i den lange række af forslag om EF-følgelove, afværge love og landbrugsstøttelove, der ville komme fra landbrugsministerens hånd i denne samling.

Når landbrugsministeren ikke alene har fremsat forslag om støttelove for jordbruket, som har baseret sig på tilskud fra den fælles landbrugsfond, FEOGA, men også har opretholdt lovforslag om forskellige støtteordninger af ren national karakter, er det et udtryk for regeringens og socialdemokratiets ønske om, at en fortsat strukturændring henimod større produktionsenheder i nært samarbejde med forbedret forædlingsindustri og effektive afsætningsorganer skal give dansk landbrugs- og gartnerierhverv de bedste muligheder for at kunne konkurrere med andre landes landbrugsproduktion.

For at dette skal kunne lykkes fuldt ud, er det nødvendigt at motivere landbougdommen til at forblive i erhvervet og til at søge uddannelse i landbrugsfaget, og det er